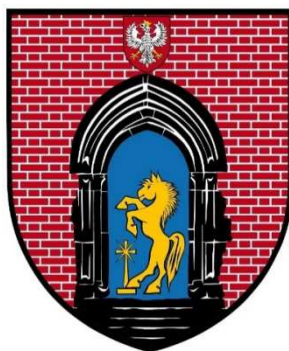

G M I N A S K O R O S Z Y C E

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębów Makowice

Opracowanie:

dr inż. Jarosław Osiadacz

INNOVA
Właściciel
Jarosław Osiadacz
Dr inż. Jarosław Osiadacz

• Skoroszyce • Wrocław •
wrzesień 2024

INNOVA

INNOVA Jarosław Osiadacz
Na Polance 12D/5
51-109 Wrocław
tel./fax. (071) 327 53 20
e-mail jaroslaw.osiadacz@innovaconsulting.pl

Spis treści:

1. Podstawa prawna opracowania prognozy	3
2. Cel i zakres prognozy	3
3. Metody opracowania i materiały źródłowe	4
4. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska na obszarze objętym projektem planu	5
4.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego	5
4.1.1. Położenie	5
4.1.3. Warunki klimatyczne	10
4.1.4. Wody powierzchniowe i podziemne	10
4.1.5. Warunki glebowe, szata roślinna i świat zwierzęcy	13
4.1.6. Zasoby krajobrazowe i kulturowe oraz obszary chronione	15
4.2. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	16
4.3. Uwarunkowania ekofizjograficzne	19
4.4. Odporność środowiska na degradację	20
4.5. Ocena zdolności środowiska do regeneracji	21
5. Analiza ustaleń projektu planu	23
5.1. Ustalenia projektu planu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	23
5.2. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych	26
5.3. Wpływ ustaleń planu na elementy środowiska oraz obszary Natura 2000 we wzajemnym powiązaniu	27
6. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu	32
7. Prognoza zmian środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu	32
7.1. Prognoza skutków wpływu ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze	32
7.2. Możliwe transgraniczne oddziaływanie	33
8. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń planu	33
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	34
9.1. Dokumenty szczebla międzynarodowego i wspólnotowego	34
9.2. Dokumenty szczebla krajowego	35
10. Możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko realizacji ustaleń projektu planu	37
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	37

1. Podstawa prawna opracowania prognozy

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są następujące akty prawne:

- *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 – tekst jednolity),*
- *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2024 r., poz. 1130 - tekst jednolity).*

Projekt miejscowego planu, dla potrzeb którego sporządzana jest niniejsza prognoza opracowany został w oparciu o uchwałę Nr VI/49/2019 Rady Gminy Skoroszyce z dnia 13 maja 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Makowice, w granicach określonych na rysunku planu miejscowego i obejmującą obszar o powierzchni 0,27 ha.

2. Cel i zakres prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko ma na celu uwzględnienie uwarunkowań istniejącego stanu środowiska przyrodniczego wraz z określeniem skutków oddziaływania na środowisko przyrodnicze i kulturowe związanych z realizacją ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zakres przestrzenny projektu zmiany planu obejmuje obszar 0,27 ha położony na terenie sołectwa Makowice, gmina Skoroszyce i dotyczy terenu dawnej szkoły podstawowej, później przedszkola, które ma zostać przeznaczone pod funkcje mieszkaniową (wielorodzinną lub jednorodziną, w zależności od zapotrzebowania) lub usługową.

Pozostałe ustalenia planu pozostają bez zmian.

Prognoza jest integralną częścią projektu miejscowego planu oraz stanowi element zapewniający utrzymanie równowagi przyrodniczej zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zakres merytoryczny prognozy określa art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 – tekst jednolity)*. Zgodnie z ww. ustawą prognoza powinna:

- zawierać informacje o zawartości, głównych celach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- określać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu i częstotliwości jej przeprowadzania,
- określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach

objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody*,
- określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie, mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań ustaleń projektu planu na środowisko,
- zawierać informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowiska winna również zawierać w części końcowej streszczenie w języku niespecjalistycznym.

3. Metody opracowania i materiały źródłowe

Na etapie sporządzania niniejszego dokumentu wykorzystano następujące materiały źródłowe:

- *Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Skoroszyce*,
- *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Skoroszyce na lata 2004-2015*,
- *Strategia rozwoju Gminy Skoroszyce na lata 2014-2023, przyjęta Uchwałą Nr XLI/244/14 Rady Gminy Skoroszyce z dnia 26 września 2014r.*,
- *Opracowanie ekofizjograficzne dla części gminy Skoroszyce – wsie: Brzeziny, Czarnolas, Giełczyce, Makowice, Mroczkowa, Pniewie, Stary Grodków. Do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ekosystem Projekt, Opole 2003.*
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Skoroszyce* uchwalone przez Radę Gminy Skoroszyce uchwałą nr XLIX/409/2023 z dnia 1 grudnia 2023 roku, Rada Gminy Skoroszyce;
- Projekt uchwały Rady Gminy Skoroszyce w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Makowice
- *Opracowanie ekofizjograficzne dla zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Makowice* (opracowanie własne, 2016);
- Mapa hydrograficzna 1:50 000,
- Mapa sozologiczna 1: 50 000,
- Usługi sieciowe WMS Państwowego Instytutu Geologicznego,
- Usługi sieciowe WMS Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego poddanych oddziaływaniu. Niniejszy dokument został wykonany w oparciu o dostępne materiały tematyczne. Na podstawie zebranych informacji oceniono potencjalne zagrożenie środowiska związane z realizacją ustaleń MPZP, wskazano ewentualne negatywne i niepożądane konsekwencje z tego wynikające oraz zaproponowano sposoby i metody ich minimalizowania.

Przewidywane oddziaływanie na środowisko ustaleń projektu planu określono według takich kryteriów, jak:

- charakter zmian: bardzo korzystne, korzystne, bez znaczenia, niepożądane, potencjalnie niekorzystne, bardzo niekorzystne;
- intensywność przekształceń: nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne;
- bezpośredniość oddziaływania: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okres trwania oddziaływania: długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwość oddziaływania: stałe, chwilowe.

4. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska na obszarze objętym projektem planu

4.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

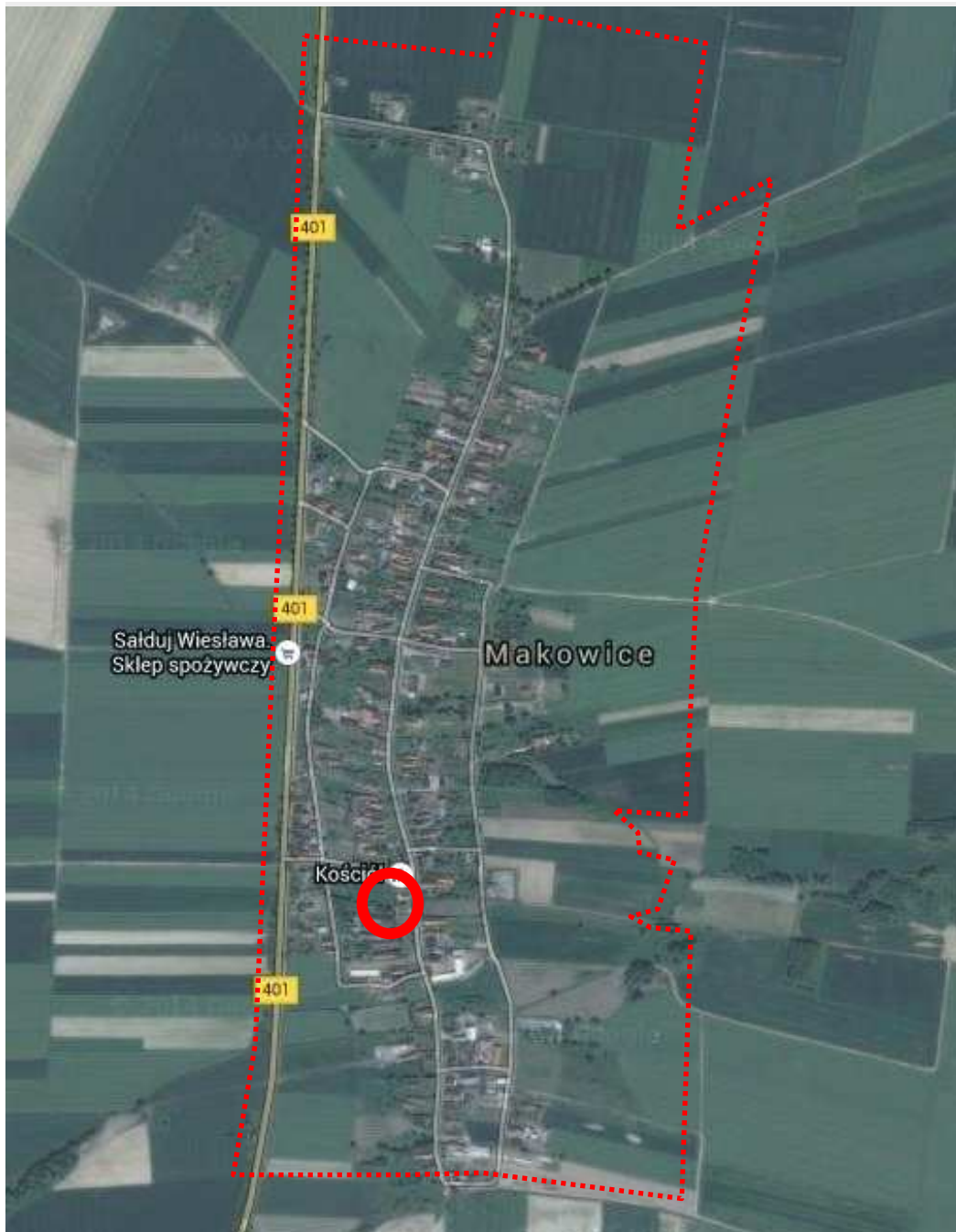
4.1.1. Położenie

Gmina Skoroszyce położona jest w południowo zachodniej części województwa opolskiego w powiecie nyskim, we wschodniej części Równiny Śląskiej, na osi Grodków-Nysa. Najbliższe duże miasto to Opole oddalone o 50 km i Wrocław, do którego jest 70 km. Około 40 kilometrów dzieli Skoroszyce od najbliższych przejść granicznych pomiędzy Polską, a Czechami, które znajdują się w Głuchołazach i Konradowie.

Rysunek 1. Lokalizacja sołectwa Makowice na tle Gminy Skoroszyce.

Przez gminę przebiega linia kolejowa oraz droga krajowa nr 404 i droga wojewódzka nr 401 dochodzące do budowanej autostrady A-12 z Berlina do Krakowa. Od północy i zachodu gmina graniczy z gminą Grodków, od wschodu z gminą Niemodlin i Łambinowice a od południa z gminą Pakość. Ośrodkiem gminnym jest wieś Skoroszyce. Powierzchnia gminy wynosi 10 386 ha (104 km²), w jej skład wchodzi 10 sołectw z łączną liczbą 6651 mieszkańców.

Rysunek 2. Lokalizacja planu we wsi Makowice oraz przedmiotowej zmiany (źródło podkładu: Geoportal).

Obszar objęty opracowaniem całego planu obejmuje centralny teren wsi Makowice, na wschód od DW 401. Wieś Makowice jest położona w południowo - zachodniej części województwa opolskiego w gminie Skoroszyce, 10 km

na północ od Nysy (miasto powiatowe), 4 km od Skoroszyc i 18 km od Grodkowa. Makowice sąsiadują od południa z miejscowościami: Prusinowice i Pakoślawice (Gmina Pakoślawice), od zachodu i północy ze Skoroszycami, od wschodu z Sidziną i Gietczycami. Obszar objęty opracowaniem znajduje się w centralnej części miejscowości, w bezpośrednim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej (patrz rysunek powyżej).

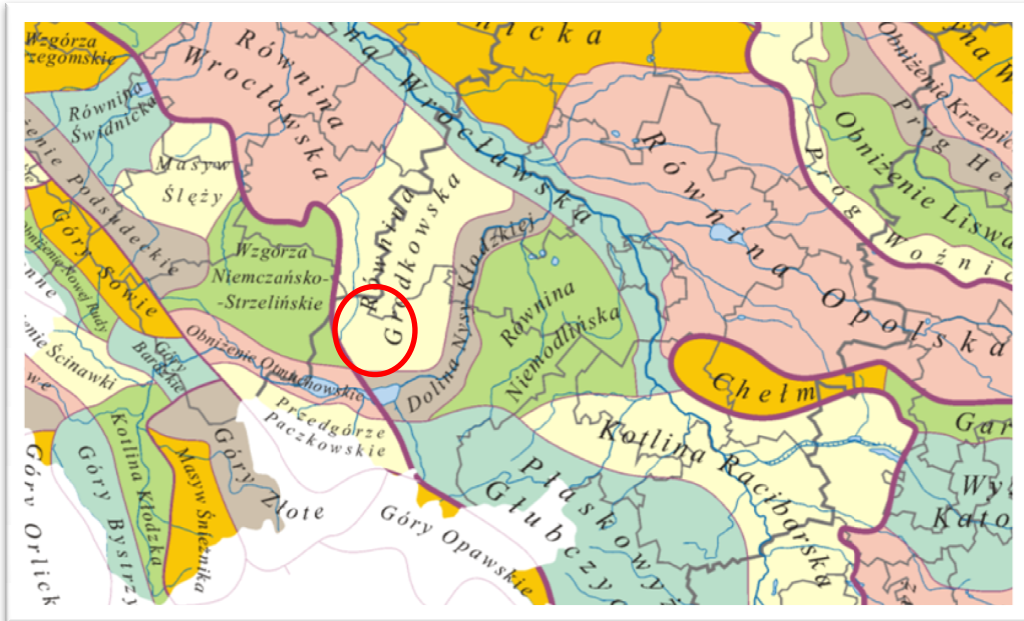

Ludność sołectwa na dzień 30.06.2010r. liczyła 606 osób. Powierzchnia całego sołectwa to 1 106,87 ha (11% powierzchni Gminy Skoroszyce), opracowaniem planu miejscowego objętych zostało 129,0 ha, natomiast części 2 -2,05ha.

4.1.2. Budowa geologiczna i geomorfologia terenu

Pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej wieś Makowice zlokalizowana jest na Nizinie Wrocławskiej w mikroregionie Równiny Grodkowskiej. Obie jednostki są częścią Niziny Śląskiej. (J. Kondracki 1998).

Równina Grodkowska to wysoczyzna morenowa z kemami o silnie zróżnicowanej rzeźbie. Typowymi dla tego regionu formami geomorfologicznymi są szerokie, pagórkowate formy rozcięte dolinami drobnych cieków. Charakterystyczną cechą Równiny Grodkowskiej na analizowanym obszarze jest występowanie rozległych falistych i pagórkowatych powierzchni powstałych na skutek akumulacji osadów lądolodu Odry oraz zachowania się ostańców denudacyjnych starszego podłoża trzeciorzędowego. Całość falistego, a lokalnie pagórkowatego krajobrazu porozcinana jest niezbyt licznymi i szerokimi, ale wyraźnie wciętymi w podłoże dolinkami dopływów Nisy Kłodzkiej.

Rysunek 3. Podział geograficzny Polski. (Mapa wg. Kondrackiego 1998)

Najgłębszymi znalezionymi skałami są utwory karbonu reprezentowane przez granodioryty i tonality¹. Miejscami na terenach przyległych występują pod pokrywą kenozoiku i mezozoiku proterozoiczne gnejsy, granitognejsy, a lokalnie amfibolity. Na skałach karbońskich występują utwory górnej kredy, przynależne do dużej jednostki strukturalnej budowy geologicznej Opolszczyzny - Depresji Śląsko-Opolskiej. Spągowa część Depresji w postaci piaskowców glaukonitowych, zlepieńców i piasków ze żwirami cenomanu, nawiercona została na głębokości 332 m p.p.t. Formacje górnej kredy pokryte są znacznej miąższości utworami trzeciorzędowymi oraz miejscami nieciągłą pokrywą osadów wodnolodowcowych, peryglacialnych i rzecznych. Cały obszar opracowania w trzeciorzędzie znalazł się w zasięgu strefy brzegowej miocenijskiego zbiornika morskiego, a następnie zbiornika słodkowodnego, w którym akumulowały się kompleksy iłów z przewarstwieniami żwirów i piasków. Lokalnie w osadach mineralnych następowała akumulacja większej ilości szczątków organicznych której świadectwem są dziś soczewy węgla brunatnego. Stropowa, bardzo charakterystyczna dla Opolszczyzny część profilu trzeciorzędu wykształcona jest jako warstwa iłów płomienistych. Głębiej facji lądowego miocenu występują iły piaszczyste z przewarstwieniami piasków i żwirów.

###

Obszar wsi położony jest w stosunkowo silnie zróżnicowanym terenie sąsiadującym z Doliną Nysy Kłodzkiej. Wysokość terenów na terenie sołectwa Makowice waha się od 168 m do 198 m n.p.m. Największe przewyższenia mają miejsce na stokach dolinek rzecznych i pagórków zbudowanych z glin zwałowych i ostańców denudacyjnych pochodzenia trzeciorzędowego. Lokalnie nachylenie terenu może osiągać 10%. Czynnikiem kształtującymi procesy geomorfologiczne są przede wszystkim procesy erozyjne wywołane wiatrem i wodą. Na terenie sołectwa Makowice zagrożenie związane z występowaniem tych zjawisk nie jest duże.

¹ Budowę geologiczną głębszych warstw skalnych terenu opracowania obrazuje profil geologiczny odwiertu Giełczyce IG-1 o głębokości 655 m zlokalizowanego w granicach administracyjnych miejscowości [Giełczyce].

4.1.3. Warunki klimatyczne

Analizowany teren położony jest w sudeckim regionie klimatycznym. Klimat ten jest łagodny. Jego cechy charakterystyczne to: przewaga wpływów oceanicznych, niskie amplitudy temperatur, niezbyt duża liczba opadów, długi okres wegetacji, stosunkowo krótkie i łagodne zimy oraz długi i ciepły okres letni. Warunki klimatyczne sprzyjają czynnemu wypoczynkowi.

Dominują wiatry z kierunku południowego, zachodniego i północno-zachodniego. Średnia temperatura roczna wynosi 8,5°C. Zaś średni opad roczny to ok. 600 mm. Ustępnienie waha w granicach 1450 - 1500 h. Średnia długość okresu bezprzymrozkowego to 170 dni, natomiast liczba dni z pokrywą śnieżną to 53 dni.

Gmina Skoroszyce wyróżnia się również zróżnicowanymi warunkami mikroklimatycznymi, co wynika z urozmaiconej rzeźby terenu, występowania wieloprzestrzennych ekosystemów wodnych, łąkowych i leśnych. Omawiana różnorodność warunkuje zmienność w zakresie insolacji, przewietrzania, produkcji tlenu, uwilgocenia, produkcji ozonu, struktury jonowej, fito aerozoli i aeroplanktonu.

Najmniej korzystnymi warunkami mikroklimatycznymi dla budownictwa charakteryzują się doliny rzeczne oraz obniżenia między wzniesieniami. Obszary o najmniej korzystnych warunkach do zabudowy przedstawiono na załącznikach kartograficznych.

4.1.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Rzeki obszaru opracowania należą do lewostronnego dorzecza Nysy Kłodzkiej. Całość terenu zlokalizowana jest w strefie ochrony pośredniej ujęć wody dla miasta Wrocławia obejmującej zlewnię Nysy Kłodzkiej (decyzja Prezydenta Wrocławia nr RLS gw/l/053/17/74 z 31.03.1974 r.)

Gęstość sieci rzecznej na terenie gminy Skoroszyce jest niewielka i wynosi 0,4-1,0 km/km². Wododziały zlewni są wyraźne na wysoczyźnie i tracą się na tarasach nadzalewowych Nysy Kłodzkiej. Sieć rzeczna ma charakter typowo nizinny o niwalnym reżimie zasilania. Najważniejsze tereny zalewowe w gminie występują we wschodniej części tarasu holocenijskiego Nysy Kłodzkiej, znajdującego się poza strefami zalewów, jednak w zasięgu wód powodzi z 1997 r. Zagrożenie podtopieniami stwarzają niewielkie cieki, na których zjawiska te mogą występować w bardzo krótkich okresach czasu opadach atmosferycznych, po nawalnych letnich opadach atmosferycznych. W ciągu roku występują okresy podwyższonych stanów, które trwają od kwietnia do sierpnia i dłuższy okres stanów niskich trwający od września do marca.

Obszar gminy ubogi jest w wody stojące, które reprezentowane są przez niewielkie stawy i zbiorniki, często o funkcji przeciwpożarowej. Największe zbiorniki wodne gminy Skoroszyce zlokalizowane są w Chróście oraz w Brzezinach (wzrost kopalniany). Mniejsze występują w parkach zabytkowych, wyrobiskach i w dnach dolin.

###

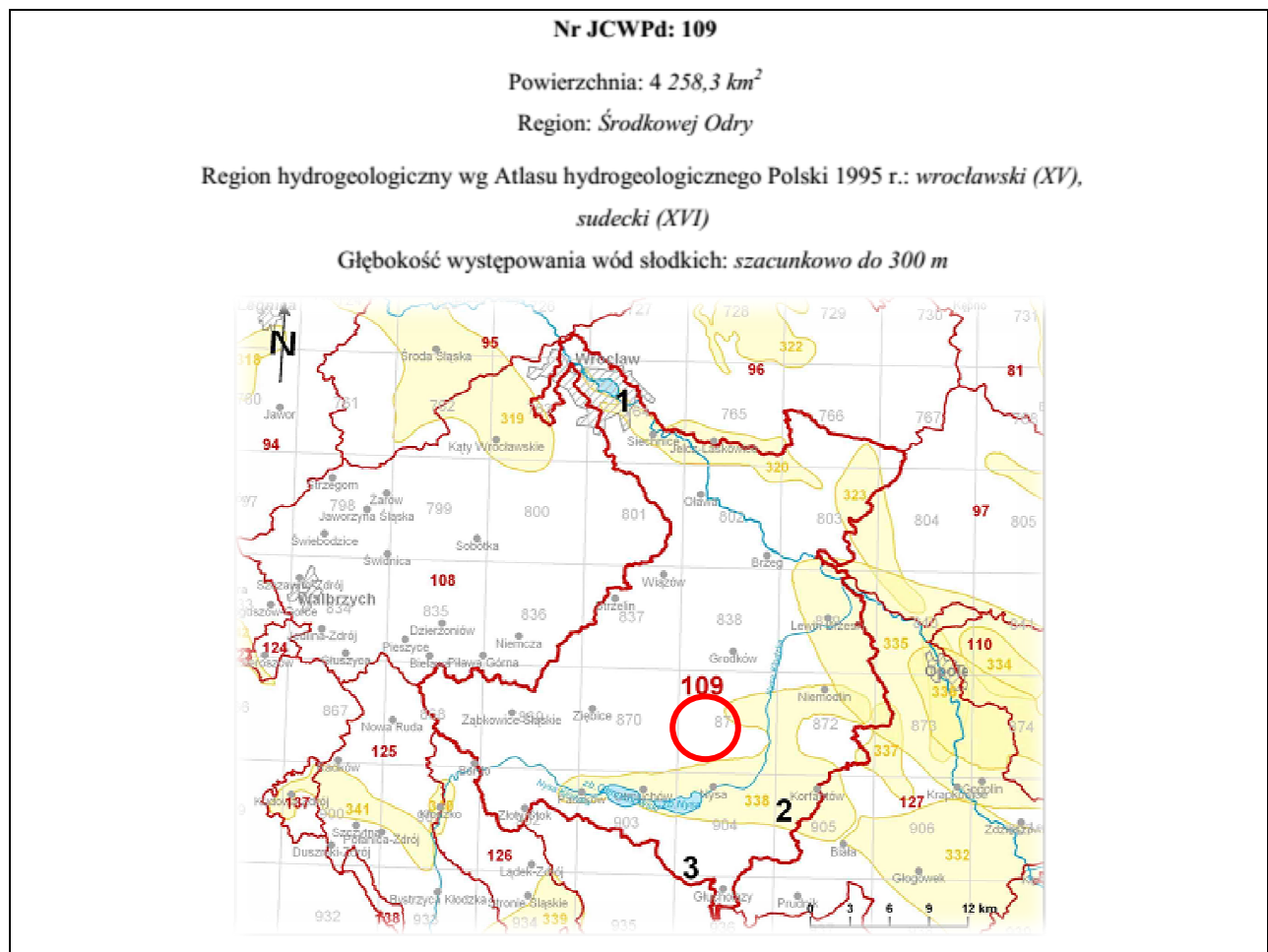
Gmina Skoroszyce pod względem położenia wobec jednostek hydrogeologicznych Polski należy do Regionu Opolskiego. Główny poziom wodonośny tego regionu zlokalizowany jest w utworach trzeciorzędu, na terenach

doliny Nisy Kłodzkiej, a niekiedy na utworach czwartorzędu. Głębiej, w utworach górnej kredy, występują wody szczelinowo-porowe.

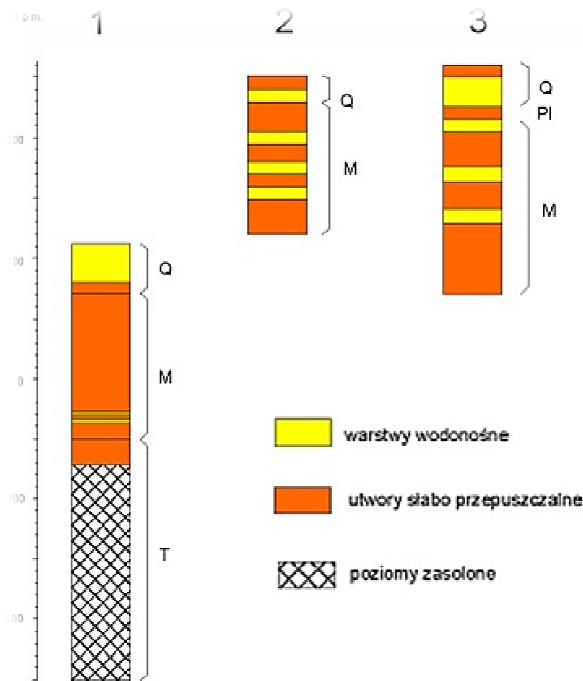
Wody czwartorzędowe występują na niemal całym analizowanym obszarze w piaskach i żwirach lodowcowych i rzecznych o miąższości od kilku do kilkunastu metrów. Wydajność pozioma ze względu na stosunkowo dużą miąższość osadów i ich zawodnienie jest znacząca w dolinie Nisy Kłodzkiej, gdzie wynosi średnio od 30 do 40 m³/h. Wody czwartorzędowe charakteryzują się swobodnym, lokalnie w dolinach rzek pod pokrywami mad i namulów lekko napiętym.

Zwierciadło wód gruntowych zalega na zróżnicowanej głębokości. Na wysoczyznach lodowcowych w zależności od konfiguracji rzeźby, wody występują średnio od 2,0 do 15,0 m p.p.t., na wychodniach iłów miocenijskich zwierciadło wód zalega do 5 m. Stosunkowo częstym zjawiskiem jest występowanie wód zawieszonych w glinach.

W Makowicach, na obszarach zabudowanych lub zlokalizowanych w ich bezpośrednim sąsiedztwie głębokość zalegania wód, na podstawie pomiarów wynosi 0,9 -13,8 m.

Rysunek 4.. Lokalizacja JCWPd nr 109.

SYMBOL całej JCWPd uwzględniający wszystkie profile:

Q, PI, M(p.s), T^Z

Opis symbolu: W czwartorzędzie występuje przeważnie jeden poziom wodonośny nie będący na ogół w łączności hydraulicznej z utworami wodonośnymi płocenn i miocenu. Pojedynczy poziom płocennski występuje lokalnie w części południowej obszaru. W utworach miocenu rozmieszczeniowych w obrębie większości obszaru JCWPd występuje od 1 do 3 poziomów wodonośnych. Wody płytko trzaskowe występujące w północno-zachodniej części JCWPd są silnie zmineralizowane. W części zachodniej napotkać można obszary niezawodnione.

Q - wody porowe w utworach piaszczystych

PI - wody porowe w utworach piaszczystych

M - wody porowe w utworach piaszczystych

T - wody szczelinowe w piaskowcach i szczelinowoskarowe w utworach węglanowych

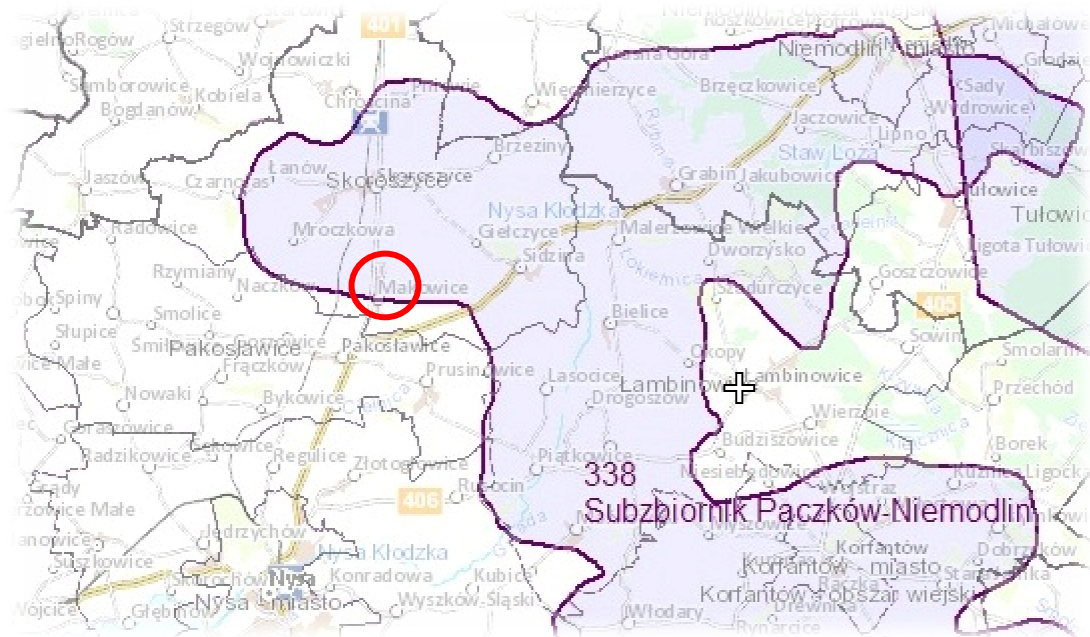
Rysunek 5. Podstawowe cechy JCWPd nr 109.

###

Na obszarze gminy występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych Paczków – Niemodlin, o następującej charakterystyce:

- Nazwa zbiornika: **Subzbiornik (Tr) Paczków - Niemodlin**
- Numer: 338
- Stratygrafia: Tr
- Region hydrogeologiczny: **Pps (SNWr)**
- Powierzchnia GZWP (km²): 735
- Powierzchnia OWO (km²): 735
- Wiek utworów wodonośnych: **Tr - trzeciorzędowe**
- Typ zbiornika: **porowy**
- Klasa jakości wód: **Ic - b nieznacznie zanieczyszczone, łatwe do uzdatnienia**
- Średnia głębokość ujęć (m): 80 - 150
- Szacunkowe zasoby dyspozycyjne (tyś m³/d): 60

Wody zbiornika na podstawie badań przeprowadzonych punkcie pomiarowym w Skoroszycach należą do klasy Ia - najwyższej jakości.

Rysunek 6. Położenie GZWP Paczków - Niemodlin.

Wieś Makowice nie posiada ujęć wód podziemnych zaopatrzenia zbiorowego. Wodociągi zbiorowe mają wszystkie miejscowości i są one zasilane z ujęć:

- ujęcie w Skoroszycach, które obsługuje wszystkie wsie poza Starym Grodkowem,
- ujęcie w Grodkowie obsługujące Stary Grodków.

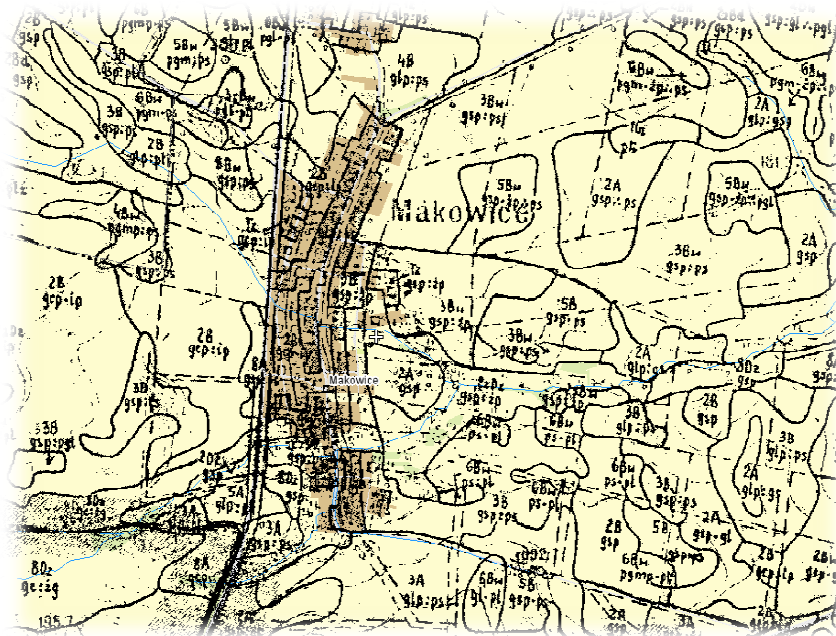
Podsumowując analizę uwarunkowań hydrogeologicznych należy podkreślić złożony ich charakter oraz występowanie głównego perspektywicznego poziomu w trzeciorzędzie. Bardzo ważna jest również niewielka dynamika przepływu wód różnych poziomów, największa w przypadku poziomu czwartorzędowego, co wynika ze zróżnicowanej rzeźby terenu. Przedostające się do wód gruntowych zanieczyszczenia w tym poziomie migrują na wschód w kierunku doliny Nysy Kłodzkiej i mogą stanowić zagrożenie dla jej wód (zlewnia Nysy Kłodzkiej jest chroniona ze względu na występujące w Michalicach ujęcie i przerzut wód dla Wrocławia). Ochrona analizowanego obszaru powinna być głównym uwarunkowaniem zagospodarowania przestrzennego. Konieczna jest szybka realizacja dokończenia kanalizacji sanitarnej analizowanych sołectw wód podziemnych rozwoju.

4.1.5. Warunki glebowe, szata roślinna i świat zwierzęcy

Obszar opracowania charakteryzuje się bardzo zmiennymi warunkami glebowymi. Jest to związane z występowaniem znacznego zróżnicowania litologicznego utworów skał macierzystych oraz zróżnicowanych warunków wodnych.

Na obszarach wysokich tarasów Nysy Kłodzkiej największy udział mają gleby brunatne właściwie wykształcone na glinach pylastych. Na wyżej położonych obszarach wysoczyzn polodowcowych różnorodność gleb jest większa,

aczkolwiek dominację osiągają gleby pseudobielicowe i brunatne, wylugowane i kwaśne, wykształcone na glinach lekkich lub piaskach gliniastych. Na krawędzi najwyższego, warciańskiego tarasu Nysy Kłodzkiej przeważają gleby pseudobielicowe wykształcone na glinach średnich pylastych. W dolinie Nysy Kłodzkiej jednorodną pokrywę glebową tworzą mady ciężkie głęboko podścielone piaskami i żwirami. Lokalnie większe płaty w pokrywie tworzą gleby organiczne torfowe i torfowo-mułowe na torfach niskich.

Rysunek 7. Mapa glebowo-rolnicza Makowic. Źródło: System informacji przestrzennej i portal informacyjno-promocyjny Województwa Opolskiego.

Przeważają gleby średniej jakości (kl. IV a i IV b) utrzymane na ogół w dobrej kulturze. Łącznie na terenie gminy występuje:

- 27,1% gleb bardzo dobrych i dobrych,
- 59,3% gleb średnich,
- 13,6% gleb słabych i bardzo słabych.

Pod względem kompleksów przydatności rolniczej gruntów w kompleks pszenno-dobry, duży jest również udział kompleksów żytniego dobrego. W Chróście przeważa pszenno-wadliwy, drugi w kolejności Skoroszycach dominują kompleksy pszenno-dobry i wadliwy. W trwałych we wszystkich sołectwach górują użytki średnie. Pod względem klas gruntów ornych największy udział gruntów znajduje się w Sidzinie, w Chróście są to grunty klasy IV, w Skoroszycach również IV klasa i III klasa, która nieco przeważa. Najkorzystniejszy odsetek gleb gruntów ornych chronionych ma Sidzina - ok. 39% (Chróstina - ok. 15%, Skoroszycy - ok. 28%). W gruntach trwałych użytków zielonych wszędzie dominuje IV klasa.

Grunty objęte przedmiotową zmianą są gruntami budowlanymi (Bi).

###

Roślinność naturalna gminy Skoroszyce zaliczana jest do Okręgu Nadodrzańskiego i Okręgu Przedgórze Sudeckiego, Krainy Kotliny Śląskiej.

Pospolitymi zbiorowiskami na terenie gminy są zespoły roślinne użytków rolnych, a także zbiorowiska związane z osiedlami ludzkimi. Na omawianym obszarze występuje również produkcja szklarniowa. Powierzchnia łąk w użytkowaniu gruntów nie jest znacząca i poza niektórymi odcinkami do dominacji w krajobrazie. Zbiorowiska roślin wodnych wykształcają się w wodach stawów hodowlanych, a także w spokojnych zakolach rzek i rowach. Zbiorowiska wodne mają różne postacie organizacji - od dobrze wykształconych fitocenozy, skupiających większość gatunków charakterystycznych, do agregacji jednogatunkowych. Fitocenozy te nie są w pełni wykształcone przez znaczną ingerencję człowieka. Dotyczy to zarówno zbiornika hodowlanego w Chróście, żwirowni na terenie wsi Brzeziny jak również niewielkich pozostałości starorzeczy Nysy Kłodzkiej i samej rzeki. Otoczenie zbiorników wodnych stanowią najczęściej zbiorowiska szuwarowe, które są budowane przez trzinę pospolitą, pałkę szerokolistną oraz skrzyp bagienny. W gminie nie odnotowano znaczących zbiorowisk leśnych. Godny uwagi jest niewielki kompleks leśny między Skoroszcami, a Giełczycami, gdzie stosowana gospodarka leśna preferująca nasadzenia sosnowe doprowadziła do zaburzeń składu gatunkowego drzewostanów i runa leśnego. Warto zaznaczyć są walory niewielkich drzewostanów parkowych w bezpośrednim sąsiedztwie wsi, jak ma to miejsce w Sidzinie, Skoroszcach i Chróście. Posiada przyrodniczy i mają charakter zabytkowych założeń parkowych, choć poddane silnej antropopresji i w związku z tym nie w pełni wykształcone. Obszar opracowania nie należy do cennych florystycznie dominują tu gatunki pospolite, nie zagrożone ani w skali lokalnej ani regionalnej².

###

Obszar opracowania nie zalicza się także do cennych faunistycznie. Większość gatunków chronionych występuje poza obszarami zurbanizowanymi. Z gatunków chronionych występują gatunki typowe i stosunkowo licznie reprezentowane w środowisku. Ciekawe zbiorowiska fauny występują w nieodległej dolinie Nysy Kłodzkiej oraz w okolicach jezior zalewowych jeziora Nyskiego i Otmuchowskiego³.

4.1.6. Zasoby krajobrazowe i kulturowe oraz obszary chronione

Na obszarze Gminy nie ma zlokalizowanych parków narodowych i rezerwatów przyrody. Gmina Skoroszyce nie jest także objęta siecią obszaru NATURA 2000.

Teren gminy położony jest w planowanym do utworzenia Obszarze Krajobrazu „Dolina Starej Strugi”. Celem ochrony projektowanego obszaru krajobrazu doliny Starej Strugi z biocenozami wodnymi, wodno - kompleksami zadrzewień i lasów, zapewnienie zachowania funkcji ekologicznych. W obszarze planowanej formy ochrony przyrody stwierdzono występowanie chronionych gatunków roślin takich jak np.: kokorycz pełna, lilia złotogłów śnieżyczka przebiśnieg.

² Opracowanie ekofizjograficzne dla części gminy Skoroszyce – wsie: Brzeziny, Czarnolas, Giełczyce, Makowice, Mroczkowa, Pniewie, Stary Grodków. Do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ekosystem Projekt, Opole 2003.

³ Jak wyżej.

Na północ od terenu gminy Skoroszyce zlokalizowany jest obszar SOO Natura 2000 „Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej”.

Na obszarze opracowania Formy ochrony przyrody nie występują i nie stwierdzono stanowisk chronionych zwierząt i roślin.

Mimo, że wartość przyrodnicza obszarów Gminy jest stosunkowo niska, walory krajobrazowe, charakter rolniczy oraz bliskość dużego miasta dają możliwość rozwoju agroturystyki. Obszar opracowania oraz jego sąsiedztwo, wykazuje duże urozmaicenie pod względem użytkowania terenu, występuje tu zarówno użytkowanie gruntów pod zabudowę mieszkaniową, głównie w zabudowie zagrodowej, jak również jednorodziną, grunty rolne, łąki oraz nieużytki.

4.2. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

Ocenę stanu jakości środowiska na terenie gminy Skoroszyce oparto o dane zawarte w opracowaniu „*Stan środowiska w województwie opolskim w 2017 roku*”⁴ oraz opracowania szczegółowe.

###

Największymi liniowymi emitorami hałasu i zanieczyszczeń komunikacyjnych są drogi przecinające teren sołectwa - droga nr 401 oraz linia kolejowa⁵. Wpływ na czystość powietrza mają również ośrodek miejsko-przemysłowy Nysa. Położona w odległości ok 10km od Skoroszyc w kierunku południowym (SSW) – licząca ok. 45 tys. mieszkańców Nysa, przy niekorzystnym układzie wiatrów, może wpływać na stan powietrza w gminie i w samych Skoroszycach.

W roku 2017 nie prowadzono monitoringu hałasu w sąsiedztwie obszaru opracowania - najbliższy punkt pomiarowy był zlokalizowany w Brzegu na ul. Starobrzeszkiej i ul. Słowackiego.

###

Na terenie gminy Skoroszyce istnieją niewielkie emitery gazów i atmosfery związany jest przede wszystkim z emisją zanieczyszczeń pochodzących emitorów zakładowych, w mniejszym stopniu zaś ze skupiskami komunalnych emitorów gazów i pyłów. Brak natomiast istotnego oddziaływania przemysłu i źródeł emitujących inne zanieczyszczenia powietrza niż pochodzące ze spalania paliw.

Największy udział w emisji zanieczyszczeń mają paleniska domowe, lokalne kotłownie i zakłady produkcyjno-usługowe, dlatego obserwuje się wzrost zanieczyszczeń w czasie sezonu grzewczego.

⁴ Wydawca: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, Opole 2018.

⁵ Raport oceny stanu klimatu akustycznego województwa opolskiego na podstawie map akustycznych (trzecia runda mapowania). Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, Opole 2018.

Na podstawie wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza z ostatnich lat, można zauważyć generalną tendencję spadkową w przypadku zanieczyszczeń pyłowych, w powiecie nyskim spadek w latach 2015-2017 wyniósł około 50% i spadł do poziomu poniżej 0,05 tys. Mg/rok.

Rozpatrując wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych ich spadek w okresie 2015-2017 wyniósł około 30% i obecnie wynosi poniżej 2 tys. Mg/rok. Monitoring (w pobliżu obszaru planu) realizowany był w roku 2017 na stacjach pomiarowych w Nysie (trzy punkty: PM10, benzo(a)piren, dwutlenek siarki i dwutlenek azotu) i Grodkowie (dwutlenek siarki i dwutlenek azotu).

Na Opolszczyźnie stężenia dwutlenku siarki utrzymują się na niskim poziomie i już od wielu lat nie wykazują przekroczeń standardów jakości powietrza, ustalonych dla tego zanieczyszczenia. W Grodkowie wynosił on średniorocznie 4,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] a w Nysie 2,6-4,3 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$].

Pomiary stężeń dwutlenku azotu, prowadzone w latach 2013- 2017 na terenie województwa opolskiego, nie wykazują przekroczeń wartości normatywnych. W przeciągu pięciu ostatnich lat wartości średnich stężeń NO_2 utrzymywały się na zbliżonym, średnim poziomie, z nieznacznymi wzrostami i spadkami zaobserwowano na poszczególnych stacjach pomiarowych. W Grodkowie wynosił on średniorocznie 13,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] a w Nysie 15,7-20,7 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$].

W 2017 roku na tych stacjach można zaobserwować bardzo wyraźną tendencję spadkową stopnia stężenia benzo(a)pirenu w porównaniu do roku wcześniejszego, a otrzymane wartości średnioroczne znajdowały się poniżej poziomu dopuszczalnego.

Biorąc pod uwagę poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10 w latach 2013-2016, można zauważyć, że stężenia średnioroczne utrzymywały nieznaczną tendencję spadkową. Natomiast w 2017 roku na większości stacji zarejestrowano nieznacznym wzrost tego zanieczyszczenia, jednakże nie spowodowało to przekroczenia wartości średniorocznej dla pyłu PM10. W Nysie wynosił on średniorocznie 27,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

###

Zlewnia Nysa Kłodzka od zapory zb. Nysa do Ścinawy Niemodlińskiej obejmuje powierzchnię 764,25 km², na odcinku 52,83 km rzeki. W zlewni zlokalizowanych jest 14 jcw, w tym 11 naturalnych i 3 silnie zmienione jcw. Ochroną prawną objęte są 2 Obszary Natura 2000: PLH160014 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej i PLH160001 Forty Nyskie. Obszar Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej obejmuje fragment doliny Nysy Kłodzkiej między miejscowościami Ptakowice, Grodków i Kopice. W granicach obszaru znalazła się część płaskiej doliny rzecznej, obejmująca koryto rzeki i najniższe terasy zalewowe, gdzie Nysa Kłodzka ma naturalny charakter. Ochronie na tym terenie podlegają głównie lasy łęgowe i grądy.

W roku 2017 monitorowany był stan Nysy Kłodzkiej na zaporze (punkt pomiarowy PL02S1202_0431), wyniki przedstawia tabela nr 1.

Stan elementów biologicznych – stan/potencjał ekologiczny dobry (II klasa) w 7 ppk: Nysa Kłodzka – Zbiornik Nysa.

Ocena zebranych danych z badania osadów wskazuje na brak zanieczyszczenia metalami osadów badanych w sześciu punktach pomiarowo-kontrolnych w województwie opolskim (czyli według kryterium geochemicznego), przy czym w punkcie pomiarowym na Nysie Kłodzkiej obniżył się o jedną klasę.

Tabela 1. Klasyfikacja i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych w województwie opolskim w 2017 roku.

Lp.	Nazwa ppk	Kod jcwp	Nazwa jcwp	Typ abiotyczny jcwp	Status jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5)	Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia symetryczne i niesymetryczne (3.6)	Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu jcwp	Dorzecze	Region wodny
30	Nysa Kłodzka - Zbiornik Nysa	PLRW/6000012599	Nysa Kłodzka od oddzielenia się Młynówki Pomianowskiej do wypływu ze zb. Nysa	0	SZCW	2	2			dobry potencjał ekologiczny			Odry	Środkowa Odra

###

Badania i oceny stanu wód podziemnych wykonywane są przez państwową służbę hydrogeologiczną w ramach sieci krajowej monitoringu wód podziemnych (art. 155a ust. 5 ustawy Prawo wodne - Dz. U. z 2015 r. poz. 469). Oprócz ocen stanu chemicznego w okresie planowania gospodarowania wodami, przeprowadza się oceny stanu ilościowego wód podziemnych występujących w jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd). Oceny te sporządzane są dla każdej jednolitej części wód podziemnych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. nr 143, poz. 896), ocenę stanu ilościowego przeprowadza się przez ustalenie wielkości rezerw zasobów wód podziemnych dla JCWPd i interpretację wyników badań położenia zwierciadła wód podziemnych. Końcowym wynikiem oceny stanu jednolitych części wód podziemnych jest gorszy ze stanów: ilościowy lub chemiczny. **JCWPd 114 – leżący na obszarze objętym opracowaniem - nie był monitorowany w roku 2014.**

###

Oceny dotrzymania wskazanych poziomów pól elektromagnetycznych dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a okresowe badania pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzi Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska. Sprawdzenie dotrzymania dozwolonych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wykonuje się metodą pomiaru pól elektromagnetycznych w otoczeniu instalacji wytwarzających takie promieniowanie i porównując otrzymane rezultaty badań z normatywnymi wartościami parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych.

W roku 2017, zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa opolskiego na lata 2016-2020”, przeprowadzono badania poziomów pól elektromagnetycznych w 45 punktach pomiarowych, które zostały rozmieszczone na terenie całego województwa. Efektem badań było uzyskanie wartości natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości od 3 MHz do 3000 MHz.

Badanie przeprowadzono w roku 2017 w Makowicach (gmina Skoroszyce) - punkcie pomiarowym położonym najbliższej obszarowi opracowania uzyskując następujące wyniki:

- Średnie natężenie pola elektrycznego [V/m]: <0,2

Poziom natężenia pola elektromagnetycznego w Makowicach mieści się w normie (dopuszczalne jest 7 V/m) i jest równoznaczne z dotrzymaniem norm środowiskowych, ponieważ w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania nie ma potencjalnych źródeł silnego promieniowania elektromagnetycznego, należy uznać, że powyższa ocena odnosić się może także do przedmiotowego obszaru na terenie Starego Grodkowa.

4.3. Uwarunkowania ekofizjograficzne

Kształtowanie układu funkcjonalno – przestrzennego obszaru powinno uwzględniać stan istniejącego środowiska przyrodniczego i kulturowego. Główne kierunki rozwoju przestrzennego Gminy zawierają:

- Sformułowane zasady ochrony i kształtowania cennych wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego
- Wytyczone tereny pod nową zabudowę i wskazano kierunek przekształceń nieużytkowanych terenów zainwestowanych,

###

W wyniku analizy stanu istniejącego oraz wniosków dotyczących przedmiotowego opracowania, sformułowano następujące wnioski:

- Wyznaczenie terenów zabudowy na glebach o wysokiej klasie bonitacyjnej (II i III) jest uzasadniona dobrą dostępnością komunikacyjną dla zabudowy mieszkaniowej, niewielkimi fragmentami pomiędzy terenami już zainwestowanymi lub przeznaczonymi pod zabudowę oraz zaspokojeniem potrzeb mieszkańców oraz inwestorów, w tym zakresie;
- Właściwy klimat akustyczny obszaru opracowania należy zapewnić poprzez zachowanie odpowiednich stref ochronnych (zgodnie z przepisami odrębnymi) z uwzględnieniem potencjalnych stref uciążliwości od szlaków komunikacyjnych;
- Należy zapewnić ochronę wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem;
- Zaleca się rozwój zieleni wysokiej i niskiej na terenach potencjalnego zainwestowania, pełniącej rolę zieleni izolacyjnej, wprowadzenie zadrzewień wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
- Należy określić minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla terenów zabudowy, również usługowej i produkcyjnej;
- Rozwiązania w zakresie gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami powinno być oparte o kompleksowe rozwiązania zgodne z istniejącą polityką gminy Skoroszyce;
- W projektowanych działaniach inwestycyjnych należy kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju, której

nadrzędnym celem jest zachowanie równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

- Działalność przedsięwzięć lokalizowanych na przedmiotowym obszarze nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny.
- Zaopatrzenie w energię ciepłą powinno odbywać się z urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń oraz wykorzystaniem paliw ekologicznych .

4.4. Odporność środowiska na degradację

W obrębie oddziaływań destrukcyjnych człowieka na system przyrodniczy wyróżnić można:

- degradację, czyli przesunięcie systemu na niższy poziom termodynamiczno-informacyjny,
- degenerację, czyli rozpad zależności wewnętrznych między składnikami systemu, co powoduje zanik mechanizmów stabilizujących,
- dysfunkcję, czyli zmianę (najczęściej uproszczenie) sposobu przepływu materii i energii bez wyraźnych zmian struktury,
- dekompozycję, czyli zmianę struktury, składu i relacji ilościowych między składowymi systemu.

Skutki działań człowieka w środowisku można klasyfikować ze względu na:

- ich zasięg przestrzenny (punktowy, liniowy i powierzchniowy),
- czas ich trwania (długo- i krótkoterminowe),
- częstotliwość (powtarzalne, ciągłe, cykliczne, zanikające),
- skalę (lokalne, regionalne, globalne),
- charakter (skumulowane, synergiczne, przypadkowe, odwracalne lub nieodwracalne),
- skutki dotyczące zasobów nieodnawialnych.

Pod pojęciem odporności rozumie się najczęściej taką progową wartość parametrów otoczenia systemu przyrodniczego, przy której system się nie zmienia lub zmiany są odwracalne po ustaniu zakłócenia.

W ujęciu historycznym proces destrukcji przyrody przez człowieka zapoczątkowany został różnymi formami eksploatacji zasobów przyrody, w efekcie których postępowało przekształcanie jej struktury. Następnym czynnikiem przekształceń była urbanizacja obszaru, w wyniku której następowała całkowita eliminacja dzikiej przyrody z miejsc zasiedlanych przez człowieka oraz jej fragmentacja. Najpóźniej pojawiają się różnego rodzaju zanieczyszczenia, których emisja ma współcześnie zasięg transgraniczny.

Wymienione czynniki antropopresji oddziałują negatywnie na komponenty abiotyczne (litosferę, hydrosferę, powierzchnię ziemi i klimat) i biotyczne (wszystkich poziomów organizacji przyrody) oraz strukturę i funkcjonowanie systemu przyrodniczego.

W przypadku analizowanego terenu do elementów **mało odpornych na degradację** zaliczono przede wszystkim:

- wody podziemne,
- klimat akustyczny,
- warunki mezoklimatyczne,
- zbiorowiska roślinne i fauna:
 - chronione gatunki roślin,
 - otoczenie gniazd ptaków chronionych,

Elementy **średnio** odporne to:

- podłoże gruntowe:
 - gleby klas bonitacyjnych III – IV,
- zbiorowiska roślinne i fauna:
 - trwałe użytki zielone,
 - zieleń nieurządzona,
 - zbiorowiska segetalne (upraw rolnych).

Do elementów **odpornych** zalicza się:

- podłoże gruntowe:
- grunty antropogeniczne przekształcone mechanicznie i/lub chemicznie,
- tereny o nachyleniu 0-5°,
- zbiorowiska roślinne i fauna:
 - pastwiska,
 - trwałe użytki zielone,
 - zieleń urządzona,
 - fauna i flora synantropijna.

4.5. Ocena zdolności środowiska do regeneracji

System przyrodniczy, posiada zdolność utrzymywania lub odtwarzania swej struktury i funkcji w warunkach zmian zewnętrznych, czyli powracania do stanu normalnego po jego naruszeniu. Lecz w przypadku wprowadzenia czynników degradujących, zdolnych do naruszenia mechanizmów homeostatycznych, następuje załamanie równowagi ekologicznej. Człowiek zazwyczaj nie jest w stanie określić poziomu natężenia sił niszczących, przy których załamanie to następuje. Stwierdza się to dopiero po reakcji przyrody na wprowadzony czynnik.

Zdolność do regeneracji posiadają przede wszystkim komponenty biotyczne, a spośród abiotycznych – hydrosfera i klimat (a pozostałe są nieodnawialne). Regeneracja przyrody odbywa się dzięki procesowi sukcesji i rozprzestrzeniania się gatunków. Rozpatrując analizowany obszar należy stwierdzić, że środowisko przyrodnicze nadal odznacza się zdolnością do regeneracji.

Zdolność do regeneracji najczęściej wyrażana jest długością czasu, jaki upływa między momentem ustania działania czynników odkształcających środowisko, a powrotem środowiska do stanu, który występował przed rozpoczęciem działania tych czynników.

Ocena zdolności środowiska do regeneracji należy do zadań najtrudniejszych, gdyż:

- środowisko bardzo rzadko wraca do takiego samego stanu, jaki istniał przed wystąpieniem oddziaływań,
- degradacja środowiska często następuje pod wpływem synergicznego oddziaływania kilku czynników i nie można stwierdzić, który z nich odgrywa ważniejszą rolę, a wstrzymanie ich oddziaływania nie następuje jednocześnie,
- regeneracja przebiegająca pod wpływem czynników naturalnych (po zaniechaniu antropopresji) często wspomagana jest celowymi działaniami człowieka (np. rekultywacja) i wówczas jej tempo jest zróżnicowane,
- wiele procesów regeneracyjnych (odnoszących się np. do roślinności lub zasobów wód podziemnych) trwa długo i może przekraczać długość życia jednego pokolenia ludzi.

Ogólnie przyjmuje się, że regeneracja w środowisku następuje wyłącznie pod wpływem procesów naturalnych. W przypadkach, gdy przyroda „nie poradzi sobie sama”, celowe działania człowieka mogą znacznie przyspieszyć regenerację środowiska.

Skala czasu niezbędnego dla osiągnięcia oczekiwanego efektu regeneracji stanu danego elementu środowiska przyrodniczego, jest wyraźnie zróżnicowana.

Regeneracja **krótkoterminowa** – do 50 lat na uzyskanie spodziewanych efektów – dotyczy:

- wód powierzchniowych,
- jakości stanu atmosfery,
- roślinności spontanicznej i synantropijnej w obszarach osiedlowych,
- roślinności pól uprawnych i łąk.

Regeneracja **długoterminowa** – powyżej 50 lat – dotyczy:

- rekultywacji gleb,
- naturalnej sukcesji roślinnej.

Regeneracja **w skali historycznej** – powyżej 100 lat – dotyczy:

- samooczyszczania wód podziemnych,
- detoksykacji gleb.

W procesach regeneracji przyrodniczej, podstawowe znaczenie posiadają procesy przyrodnicze naturalne, jednakże w przypadku większości analizowanych elementów środowiska, niezbędne jest wykorzystanie także technicznych działań człowieka. Działania takie mogą znacząco wpływać na przyspieszenie przebiegu procesów regeneracji środowiska. Regeneracja przyrodniczych elementów środowiska, rzadko pozwala osiągnąć stan w pełni identyczny z naturalnym, początkowym.

5. Analiza ustaleń projektu planu

5.1. Ustalenia projektu planu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego procedowany jest w formie zmiany obowiązującego planu miejscowego:

- 1) W §4 dodaje się pkt 3a) w brzmieniu:
"3a) M/U – teren zabudowy mieszkaniowej i/lub usługowej;"
[...]
- 2) Po §18 dodaje się §18a) w brzmieniu:

„§ 18a.1. Wyznacza się teren zabudowy mieszkaniowej i/lub usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem **1M/U, dla którego ustala się przeznaczenie podstawowe:**

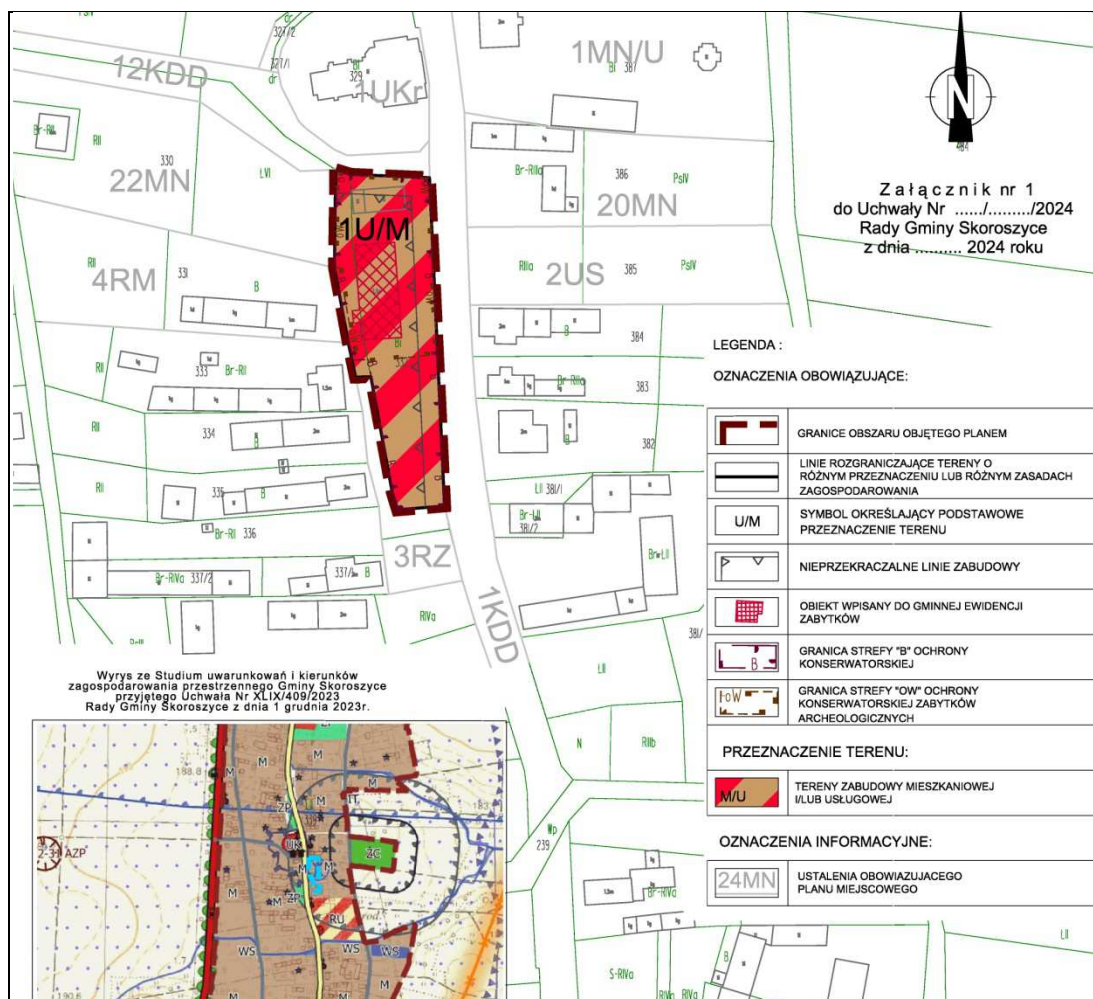
- 1) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna;
- 2) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
- 3) usługi.

2. Zasady, wskaźniki i parametry kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:

- 1) powierzchnia zabudowy – maksymalnie 60% powierzchni działki budowlanej;
- 2) powierzchnia biologicznie czynna - minimalnie 20% powierzchni działki budowlanej;
- 3) intensywność zabudowy:
 - a) minimalna - 0,01,
 - b) maksymalna - 1,8;
- 4) maksymalna wysokość:
 - a) budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych i budynków usługowych - 12m;
 - b) budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych i budynków usługowych mierzona od poziomu terenu do linii okapu dachu - 6m;
 - c) budynków gospodarczych i garaży wolnostojących - 6m,
 - d) pozostałych obiektów budowlanych – 12m;
- 6) maksymalna szerokość elewacji frontowej:
 - a) budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych i budynków usługowych - 20m,
 - b) budynków gospodarczych i garaży - 10 m;
- 7) elewacje tynkowane, w odcieniach naturalnych beży, pastelowych żółci i zieleni oraz złamanych bieli;
- 8) nieprzekraczalna linia zabudowy, wyznaczone na rysunku planu:
 - a) w odległości 10m od linii rozgraniczających drogi publicznej klasy dojazdowej 1KDD,
 - b) w odległości 6m od linii rozgraniczających drogi publicznej klasy dojazdowej 9KDD;
- 9) w zakresie kształtowania dachów:
 - a) obowiązuje stosowanie dachów stromych, dwuspadowych, dwuspadowych naczółkowych lub wielospadowych,
 - b) kąt nachylenia połaci dachowych w budynkach mieszkalnych, mieszkalno-usługowych i usługowych wynosi 30°-45°,

- c) kąt nachylenia połaci dachowych w budynkach: garażowych, gospodarczych, inwentarskich i magazynowych wynosi 20°-45°,
- d) kolorystyka dachu w odcieniach ceglanych, czerwieni i grafitu,
- e) dopuszczalne lukarny - forma ryzalitu znajdującego się w centralnej części elewacji przechodząca w poddasze, przykryta dachem dwuspadowym o wysokości kalenicy poniżej kalenicy głównej dachu,
- f) dopuszczalne doświetlenie poddasza oknami w ścianach szczytowych i oknami połaciowymi.
3. W celu zapewnienia wskaźników miejsc postojowych, o których mowa w par. 12 ust. 2, dopuszcza się uwzględnienie przyulicznych miejsc postojowych w pasie drogowym, za zgodą zarządcy drogi lub innych miejsc postojowych, na terenach sąsiednich.”;

[...]

Rysunek 8. Graficzna prezentacja ustaleń przedmiotowego MPZP.

###

Dotychczas obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu Makowice składa się z:

- Przepisów ogólnych (rozdział 1),
- Ustaleń dla całego obszaru objętego planem (rozdział 2);
- Ustalenia szczegółowe dla terenów (rozdział 3);

- Przepisy końcowe (rozdział 4).

W przepisach ogólnych (**rozdział 1**) zawarto informacje o granicach obszaru objętego planem, określono spis załączników graficznych oraz oznaczenia graficzne będące ustaleniami projektu planu. Ustalono przeznaczenie terenów i określono ich symbole. Zdefiniowano również słowniczek pojęć, zawartych w uchwale.

W **rozdziale 2** zawarto ustalenia dotyczące:

- Zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
 - Zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:
 - 1) *elementy systemu przyrodniczego powierzchnia biologicznie czynna, zieleń towarzysząca zabudowie mieszkaniowej;*
 - 2) *ustala się nakaz utrzymania ciągłości elementów systemu przyrodniczego, poprzez:*
 - a) *zakaz stosowania betonowych i żelbetonowych obudów koryt istniejących cieków wodnych, za wyjątkiem elementów zabezpieczenia przed osuwaniem gruntu;*
 - b) *zakaz likwidacji urządzeń i rowów melioracyjnych – dopuszcza się ich przebudowę lub zarurowanie;*
 - 3) *ustala się zakaz lokalizacji inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji z zakresu łączności publicznej, infrastruktury technicznej i dróg publicznych;*
 - 4) *ustala się:*
 - a) *obowiązek stosowania takich rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, które zapewnią dotrzymanie obowiązujących norm w zakresie emisji, w rozumieniu prawa ochrony środowiska tj. wprowadzenia bezpośrednio lub pośrednio w wyniku działalności człowieka, do powietrza, wody, gleby lub ziemi substancji lub energii takich jak ciepło, hałas, wibracje lub pola elektromagnetyczne,*
 - b) *obowiązek zastosowania elementów zieleni i małej architektury krajobrazu rekompensujących zmiany zieleni i krajobrazu spowodowane realizacją inwestycji;*
 - 5) *nawierzchnie narażone na zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi, należy uszczelnić, a wody z tych nawierzchni odprowadzać do kanalizacji deszczowej lub rowów melioracyjnych za pośrednictwem separatorów olejów i benzyn.*
 - 6) *w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu obowiązują odpowiednio przepisy odrębne:*
3. *W celu zapewnienia ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, o których mowa w pkt 1, przed zanieczyszczeniem*
- a) *zakazuje się odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, wód gruntowych oraz powierzchniowych,*
 - b) *nakazuje się zabezpieczanie powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem produktami ropopochodnymi i innymi substancjami szkodliwymi w sposób uniemożliwiający przenikanie do gruntu i wód,*
 - c) *nakazuje się wstępne podczyszczenie wód opadowych i roztopowych z terenów dróg przed ich wprowadzeniem do gruntu i wód na zasadach określonych w przepisach odrębnych,*

- d) *zakazuje się gromadzenia i przechowywania środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych i organicznych w sposób umożliwiający ich przenikanie do gruntu i wód,*
- e) *zakazuje się lokalizacji składowisk odpadów niebezpiecznych oraz składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,*
- f) *gospodarkę ściekową należy prowadzić zgodnie z ustaleniami zawartymi w § 10 ust. 3*

- Granic obszarów wymagających scalenia i podziału nieruchomości;
- Zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji;
- Zasad modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej;
- ustalenia stawki służącej do naliczania jednorazowych opłat z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku z uchwaleniem planu.

W **rozdziale 3** dokonano ustaleń szczegółowych dla terenów wyznaczonych w planie.

W **rozdziale 4** powierzono wykonanie uchwały Wójtowi Gminy Skoroszyce oraz określono termin wejścia uchwały w życie.

5.2. Ocena rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych

⇒ pod względem zgodności projektu planu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazuje rozwiązania zagospodarowania terenu, które oparte są na uwarunkowaniach ekofizjograficznych tego obszaru. Realizacja planu jest uzasadniona dobrą dostępnością komunikacyjną i warunkami środowiskowymi. Projektowane przeznaczenie terenu nie koliduje z zagospodarowaniem terenów sąsiednich.

W zakresie odprowadzania ścieków docelowym sposobem jest kanalizacja sanitarna (dla ścieków bytowych) a dla ścieków przemysłowych – spełnienie wymagań wynikających z przepisów odrębnych. Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z dojazdów, podjazdów i miejsc postojowych dla samochodów powinno się odbywać do sieci kanalizacji deszczowej w przyległych drogach, włączonej do systemu kanalizacji deszczowej wyposażonego w separator substancji ropopochodnych. Dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do gruntu lub magazynowanie w zbiornikach na terenie własnym, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Reasumując, wnioski ekofizjograficzne zostały uwzględnione w projekcie planu. W znaczącej części ustalenia planu potwierdzają istniejące zagospodarowanie.

⇒ pod kątem rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko realizacji ustaleń projektu planu

Ze względu na charakter planowanego przeznaczenia terenów, główne komponenty środowiska nie ulegną dużym przekształceniom, a zagospodarowanie obszaru będzie przede wszystkim wynikiem uwarunkowań przyrodniczych i

istniejącego zainwestowania w sąsiedztwie obszaru objętego planem. Zmiana przeznaczenia z usług publicznych na usługi z dopuszczaną funkcją mieszkalną nie jest zmianą krytyczną.

Zapisy planu w zakresie zasad ochrony środowiska i przyrody ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko, przede wszystkim poprzez *zakaz lokalizacji inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji z zakresu łączności publicznej, infrastruktury technicznej i dróg publicznych* oraz zapisy szczegółowe do poszczególnych obszarów:

- *nawierzchnie narażone na zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi, należy uszczelnić, a wody z tych nawierzchni odprowadzać do kanalizacji deszczowej za pośrednictwem separatorów olejów i benzyn, dozwolone też jest gromadzenie wód w szczelnych zbiornikach;*
- *odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do systemu zamkniętej kanalizacji lub magazynowanie w zbiornikach na terenie własnym inwestora,*
- *w zakresie gospodarki odpadami ustala się gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie Gminy,*
- *w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu przywołano obowiązujące przepisy odrębne dla terenów normowanych pod względem akustycznym.*

⇒ pod względem ochrony walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz kształtowania walorów krajobrazowych

Teren opracowania nie wykazuje wybitnych walorów przyrodniczych ani w jego nieodległym sąsiedztwie nie znajdują się obszary siedliskowe Natura 2000 czy inne formy ochrony przyrody.

5.3. Wpływ ustaleń planu na elementy środowiska oraz obszary Natura 2000 we wzajemnym powiązaniu

Wpływ ustaleń zapisanych w miejscowym planie będzie wpływał (pozytywnie/negatywnie) na stan środowiska przyrodniczego na tym obszarze. Tabela 2. przedstawia prognozowane oddziaływanie wyznaczonych w planie przeznaczeń terenów na takie elementy środowiska, jak: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

⇒ wpływ na gleby i powierzchnię ziemi

Tereny objęte planem stanowią w części zainwestowane (głównie zabudowa mieszkaniowa i usługowa, drogi) oraz tereny zieleni nieurządzonej, upraw rolnych, lasów, zieleni niskiej i nieużytków. Ustalenia częściowo potwierdzają istniejące zagospodarowanie, ale również wprowadzają zabudowę mieszkaniową o niskiej intensywności i skali ale też dopuszczają zabudowę usługową na obszary niezabudowane lub słabo zagospodarowane. Częściowo rekompensatą dla utraty gleb i powierzchni biologicznie czynnych jest zapis przeznaczający minimum 50% powierzchni działek na powierzchnię biologicznie czynną. Ustalenia planu chronią środowisko glebowe przed

zanieczyszczeniami nakazując odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej oraz nakazując utwardzenie terenów, na których może dojść do zanieczyszczenia szkodliwymi substancjami oraz ich wstępne podczyszczaniem. **Nie prognozuje się negatywnego wpływu ustaleń planu na gleby i powierzchnie ziemi lub wpływ ten będzie ograniczony przez realizację ustaleń planu do nielicznych obszarów.**

⇒ Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Czyste wody opadowe mogą być retencjonowane i zatrzymywane na terenach. Stosowanie przepisów odrębnych dotyczących jakości odprowadzanych wód deszczowych i roztopowych oraz realizacja ustaleń planu, nakazujących utwardzenie terenów zagrożonych zanieczyszczeniami wód substancjami szkodliwymi oraz podczyszczanie wód opadowych i roztopowych na terenie inwestora, powinno uchronić wody powierzchniowe przed degradacją.

Zabudowa i zabetonowanie części terenów ogranicza możliwość zasilania wód gruntowych, a jednocześnie przyczynia się do zwiększenia przepływu w okolicznych ciekach. Ustalenia planu zezwalają na retencjonowanie wód opadowych i wykorzystania ich do nawadniania terenów zieleni, co zmniejszy ilość odprowadzanych ścieków deszczowych do wód powierzchniowych oraz poprawi bilans wód gruntowych, zapobiegając przesuszeniu gruntu. Ponadto na obszarach terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej przeznaczono odpowiednie powierzchnie terenu na tereny biologicznie czynne, co ułatwi infiltrację wód opadowych i zapobiegnie nadmiernemu ich zanieczyszczeniu.

Istniejąca i planowana zabudowa będzie wiązała się z przebywaniem na tym terenie większej ilości osób (zamieszkiwanie, usługi). Zabudowa mieszkaniowa będzie źródłem pewnej ilości ścieków komunalnych. Ustalenia planu określają sposób odprowadzania ścieków komunalnych - siecią kanalizacyjną, a ewentualna uciążliwość dla środowiska z tytułu odprowadzenia oczyszczonych ścieków może wystąpić w miejscu zrzutu z oczyszczalni do wód powierzchniowych. Problem może być tylko z wcześniejszą realizacją sieci kanalizacyjnej, przed realizacją zabudowy. Istniejące i planowane na terenie planu inwestycje komunikacyjne (zwłaszcza dróg o dużej intensywności ruchu) powinny być zgodnie z przepisami odrębnymi zabezpieczone przed przedostawaniem się zanieczyszczeń ropopochodnych z nawierzchni jezdni bezpośrednio do wód powierzchniowych. Odprowadzanie ścieków komunalnych oraz wód opadowych i roztopowych regulowane będzie przez odpowiednie decyzje administracyjne, których kontrolę sprawują organa gminy jak i państwowe organy ochrony środowiska. **Na obszarze planu może dochodzić lokalnie do pojawienia się ognisk zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych i podziemnych. Stosowanie ustaleń planu oraz przepisów odrębnych powinno jednak neutralizować lub ograniczać uciążliwości tych terenów.**

⇒ Wpływ na powietrze atmosferyczne

Na obszarze planu ilości obiektów emitujących substancje do powietrza jest na tyle niewielka, że nie powinno dochodzić do przekroczeń dopuszczalnych wartości stężeń głównych zanieczyszczeń w cyklu rocznym. Rozwój terenów zurbanizowanych oraz stref usługowo- przemysłowych może spowodować wzrost ilości emisji do

atmosfery. W niesprzyjających warunkach atmosferycznych możliwe jest okresowe przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym i w trakcie warunków inwersyjnych. Dodatkowym czynnikiem emitującym zanieczyszczenia do atmosfery jest ruch kołowy na istniejących i planowanych trasach komunikacyjnych. **Prognozowana emisja będzie związana z komunikacją oraz lokalnymi i indywidualnymi systemami grzewczymi. Ustalenia planu stanowią podstawę do redukcji zanieczyszczeń bytowych i przemysłowych oraz częściowej neutralizacji emisji komunikacyjnych.**

⇒ Wpływ na klimat akustyczny

Realizacja ustaleń planu, użytkowanie (i rozbudowa) zabudowy o charakterze mieszkaniowym i usługowo-przemysłowej oraz infrastruktury komunikacyjnej będzie generować zwiększony ruch samochodowy (również ruch pojazdów dostawczych), co związane jest ze zwiększoną emisją hałasu i pogorszeniem standardu klimatu akustycznego okolicznych ulic dojazdowych i lokalnych. Na terenie planu nie prognozuje się jednak przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu komunikacyjnego. Drogi i obiekty inżynieryjne na drogach o dużym natężeniu ruchu będą najbardziej narażone na ponadnormatywny hałas. Ustalenia planu wykorzystują instrumenty planistyczne do ochrony terenów wrażliwych (standardy akustyczne, linie zabudowy, zieleń). **Dotrzymanie standardów akustycznych będzie zależało od jakości działań inwestycyjnych oraz dotrzymaniem standardów wprowadzonych przedmiotowym MPZP. W tekście planu przywołano obowiązujące przepisy odrębne dla terenów normowanych pod względem akustycznym.**

⇒ Wpływ na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy

Występująca na obszarze planu roślinność to wtórne zbiorowiska roślinne, które ze względu na brak roślinności rodzimej o cechach wyróżniających, stworzyły tu dominujące zbiorowiska flory. Dla przedmiotowych terenów ustalenia planu określają minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej co zapewni też odpowiednie warunki dla podtrzymania fauny zasiedlające przedmiotowe tereny. Tereny wokół wód powierzchniowych są silnie zmienione – wskutek uchwalenia przedmiotowego MPZP nie prognozuje się pogorszenia jakości środowiska i negatywnego wpływu na bioróżnorodność. Istniejący niewielki zagajnik zostanie włączony w plan zagospodarowania przestrzennego jako teren leśny co przyczyni się do jego ochrony (poza przepisami odrębnymi). **Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na świat zwierzęcy i roślinny oraz różnorodność biologiczną.**

⇒ Wpływ na klimat lokalny

Istniejąca i planowana zabudowa może nieznacznie wpływać na modyfikację klimatu lokalnego w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła. Nowa zabudowa z 20% udziałem terenów biologicznie czynnych i maksymalnie 60% intensywnością zabudowy – co w dużej mierze odzwierciedla obecny poziom zainwestowania - nie powinna istotnie ograniczać przewietrzania oraz nie powinna prowadzić do rozwoju lokalnej „wyspy ciepła”.

Sąsiedztwo terenów otwartych będzie korzystnie wpływać na warunki bioklimatyczne. **Nie prognozuje się znacząco negatywnych oddziaływań na klimat lokalny.**

⇒ Wpływ na krajobraz, zabytki i zasoby naturalne

Ustalenia planu w zakresie ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu zapewniają utrzymanie skali zabudowy (ograniczenie wysokości zabudowy), charakteru zabudowy. Stawarza to możliwość harmonijnego zagospodarowania całego obszaru, co korzystnie wpływa na walory krajobrazowe. W ustaleniach planu znalazło się szereg zapisów chroniących walory krajobrazowe obszaru. Krajobraz jest strukturą żywą, odnawiającą się i przyswajającą nowe treści. Znalezienie punktu równowagi pomiędzy obowiązkiem zachowania środowiska naturalnego i kulturowego a potrzebami wynikającymi z rozwoju cywilizacyjnego i względów ekonomicznych, jest zadaniem niezwykle trudnym. **Zapisy planu nie dopuszczają do zmiany charakteru środowiska kulturowego i krajobrazu w obszarze opracowania.**

⇒ Wpływ na zdrowie ludzi

Zachowanie istniejącej zabudowy oraz rozbudowa zabudowy mieszkaniowo- i układu komunikacyjnego potencjalnie zwiększy zasięg uciążliwości z tym związany (m.in. emisje zanieczyszczeń powietrza, emisje hałasu, ograniczenie powierzchni otwartych) i zwiększy także liczbę użytkowników, którzy mogą być narażeni na te uciążliwości. Zmiana warunków zamieszkiwania może mieć pewien wpływ na zdrowie ludzi. Wprawdzie o zdrowiu człowieka decyduje dużo innych uwarunkowań i osobnicza odporność na choroby, ale np. zaburzenie snu w wyniku uciążliwego hałasu, trwające przez długi czas, może odbić się na kondycji zdrowotnej mieszkańców. **Oddziaływanie wskazanych przeznaczeń na ludzi nie będzie znaczące tym bardziej, że będą to przeznaczenia związane z działalnością ludzką o niskiej i umiarkowanej uciążliwości.**

Tabela 1. Prognozowane oddziaływanie ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska:

(0) brak oddziaływania, (+) pozytywne oddziaływanie, (-) negatywne oddziaływanie

Ustalenia dla terenów	Prognozowane wpływy na elementy środowiska													Wnioski	Klasa terenów
	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne	Formy ochrony przyrody, w tym Natura 2000		
1M/U	-	+	-	-	-	-	-	0	-	0	0	0	-	Prognozowane oddziaływanie terenów jest nieznacznie uciążliwe dla elementów krajobrazu i świata przyrody ożywionej. Może wiązać się z zagrożeniem dla obszarów ochrony środowiska [klasa B]	B

6. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu

W ramach propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zaleca się po jego realizacji dokonanie monitoringu środowiska, który polegać powinien głównie na prowadzeniu pomiarów poziomów jakości parametrów środowiska (poziomu zanieczyszczeń, hałasu) raz na kilka lat.

Proponuje się, aby monitoring obejmował m.in. regularne przeprowadzanie badań i ocen w zakresie dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego, jakości wód podziemnych na analizowanym obszarze oraz monitoring jakości powietrza przy ciągach komunikacyjnych. Poza tym proponuje się regularną weryfikację stanu sieci infrastruktury technicznej, kontrolowanie prowadzonej gospodarki odpadami. Ważne jest prowadzenie obserwacji potencjalnych niekorzystnych zmian w środowisku powstałych w wyniku postępującej antropopresji, która w wyniku jakichkolwiek inwestycji jest zjawiskiem nieuniknionym.

W obowiązku miejscowych władz samorządowych powinna być okresowa weryfikacja obszaru objętego planem pod względem jego zagospodarowania oraz realizacji ustaleń projektu planu na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej gminy.

7. Prognoza zmian środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu

7.1. Prognoza skutków wpływu ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze

Oddziaływanie poszczególnych terenów może być zróżnicowane. Ustalenia planu zostały jednak przygotowane w ten sposób, by oddziaływanie projektowanego zagospodarowania terenu było najmniej uciążliwe dla środowiska przyrodniczego.

Poszczególne przeznaczenia terenu, jakie mogą wystąpić w przypadku realizacji planu sklasyfikowano pod względem oddziaływania na środowisko i istniejący krajobraz. W metodyce opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza się trzy klasy, terenów oznaczonych symbolami A, B i C, przy czym znaczenie jest następujące:

Klasa A – tereny, na których ustalenia planu wykazują pozytywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego

Klasa B – tereny, na których ustalenia planu wykazują neutralny lub potencjalnie negatywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego;

Klasa C – tereny, na których ustalenia planu wykazują negatywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego).

###

Klasa B – charakter zmian neutralny lub potencjalnie niekorzystny

- 1M/U – tereny zabudowy mieszkaniowej i/lub usługowej

Oddziaływanie terenu na środowisko i krajobraz oceniono pod względem:

- **intensywności przekształceń: jako zauważalne,**
- **bezpośredniości oddziaływania: jako bezpośrednie,**
- **okresu trwania oddziaływania: jako długoterminowe,**
- **częstotliwości oddziaływania: jako okresowe lub stałe**

###

Tereny 1M/U wykazują potencjalnie negatywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego. Zmianą planu objęte są tereny w znacznym stopniu już zagospodarowane i zabudowane, zlokalizowane w centrum wsi Makowice. Planowane nowe zagospodarowanie będzie miało pewien wpływ na gleby oraz na powierzchnię ziemi. Funkcje mieszkalnictwa i/lub usług a także infrastruktury technicznej oraz komunalnej wiążą się z przekształceniem terenu. W MPZP wprowadzono zapisy limitującej powierzchnię zabudowy i wymagające zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej (min. 20%). Z realizacją tych funkcji wiąże się zapewnienie dostaw mediów i energii w tym celu wprowadzono zapisy dotyczące stosowania odnawialnych lub czystych źródeł energii oraz gospodarowania odpadami i ściekami. W/w tereny już mają zapewnioną obsługę komunikacyjną.

Częściowe utwardzenie fragmentu terenu nieznacznie ograniczy infiltrację wód opadowych i roztopowych, tym samym zmniejszając zasilanie wód gruntowych. Nie spodziewamy się jednak w wyniku zainwestowania terenu wystąpienia obniżenia zwierciadła wód gruntowych. Spadek uwilgotnienia gleb może nieznacznie pogorszyć warunki wzrostu roślin na terenach aktywnych biologicznie w obrębie przedmiotowego obszaru jak i bezpośrednio przyległych. Zapisy MPZP redukują niekorzystny wpływ na środowisko do minimum.

7.2. Możliwe transgraniczne oddziaływanie

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z rozdziałem 3, działem VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów skutki realizacji projektu planu nie będą więc mieć znaczenia transgranicznego.

8. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń planu

Istniejące zainwestowanie oraz obecny stan środowiska przyrodniczego cechuje się umiarkowanym przekształceniem środowiska przyrodniczego. Po ocenie aktualnego stanu środowiska przyrodniczego na analizowanym terenie stwierdzono, że zmiana sposobu użytkowania z usług publicznych (dawnego przedszkola) na funkcje mieszkaniowe

(wielorodzinne lub jednorodzinne, w zależności od zapotrzebowania) i/lub funkcje usługowe, nie spowoduje zmiany oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

Zapisy obowiązującego planu w zakresie środowiska gwarantują i wymuszają ich ochronę na terenie objętym opracowaniem zmiany miejscowego planu.

Brak realizacji ustaleń planu (co w praktyce oznacza realizację ustaleń dotychczas obowiązujących MPZP) nie spowoduje negatywnych zmian w środowisku na tym terenie, które pozostaną w dotychczasowym, niezagospodarowanym stanie.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawnym, który stanowić może narzędzie do realizacji celów ochrony środowiska zawartych w odrębnych dokumentach. Zestawienie dokumentów wraz z oceną spójności i zgodności zapisów w przedmiotowym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przedstawiono poniżej.

9.1. Dokumenty szczebla międzynarodowego i wspólnotowego

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m.in.:

- Konwencja Genevska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), - Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych z 1971r. ratyfikowana przez Polskę w 1978r. Celem konwencji jest ochrona i zrównoważone użytkowanie wszystkich mokradeł poprzez działania na szczeblu krajowym i lokalnym oraz współpraca międzynarodowa,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokółem.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Dokumenty wspólnotowe / Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000,
 - Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 - Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 - Dyrektywa Ramowa UE dotycząca wody, przyjętej w 1997 r.,

- Dyrektywa Ramowa w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywa 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Umowy międzynarodowe:
 - Porozumienie między Min. OŚZNiL RP a Państwowym Komitetem Republiki Białoruś ds. Ekologii o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska z 1992 r.,
 - Porozumienie między Min. OŚZNiL a Min. Leśnictwa Republiki Białoruś z 1995 r. dot. m.in. rozwoju ochrony cennych ekosystemów, gospodarki wodnej WZŚ i kłusk żywiolowych,
 - Porozumienie między Min. OŚZNiL RP a Departamentem OŚ Republiki Litewskiej z 24.01.1992 r. o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska.

Zawarte w dokumentach strategicznych cele ochrony środowiska (na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym) mają swoje odzwierciedlenie w prawie krajowym poprzez odpowiednie zapisy aktów prawnych - ustaw i rozporządzeń przy uwzględnieniu specyfiki prawa polskiego oraz w dokumentach regionalnych.

Szczególnie istotne znaczenie ma ochrona wód podziemnych ze względu na położenie obszaru planu w granicach chronionych struktur wodonośnych GZWP nr 338, dość ubogą sieć hydrograficzną o minimalnych przepływach i niską zdolność samooczyszczania wód. Do ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001r. z późniejszymi zmianami (Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie jednolitego tekstu Prawo wodne z dnia 27 lutego 2015r.) i ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. z późniejszymi zmianami przetransponowane zostały cele ochrony środowiska z Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW). Celem tych aktów jest wprowadzenie zasad zrównoważonego rozwoju, zaspokojenie zapotrzebowania na wodę ludności, rolnictwa i przemysłu, promowanie zrównoważonego korzystania z wód, ochrona ekosystemów, zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych. Dla realizacji w/w celów w projekcie planu zobowiązano inwestorów do wyposażenia w systemy kanalizacyjne - podłączone do oczyszczalni ścieków - wszystkich planowanych obiektów, realizacji określonych w projekcie planu zasad w zakresie gospodarki ściekowej umożliwiających ograniczenie przenikania powstałych zanieczyszczeń do gruntu oraz do wód podziemnych i powierzchniowych.

W 2007r. przyjęta została przez Radę Europy decyzja o redukcji dwutlenku węgla (do 2020r.) oraz o udziale odnawialnych źródeł w produkcji energii, w celu redukcji gazów cieplarnianych i ograniczenia zmian klimatycznych. Jest to również jeden z celów zawartych w Polityce ekologicznej Państwa i dotyczy zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii do 20%, zmniejszenia emisji CO₂ oraz poprawy efektywności energetycznej o 20%. Cel ten ma swoje odzwierciedlenie w ustaleniach projektu planu, które zobowiązują inwestorów do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych (np. energia słoneczna, itp.) lub ze źródeł (i urządzeń) o niewielkiej emisji - dla ograniczenia zanieczyszczeń powietrza, w tym: CO₂, SO₂, NO_x, pyłów i innych.

9.2. Dokumenty szczebla krajowego

Do dokumentów o randze krajowej, w których ustanowiono cele mogące mieć zbieżność z przedmiotowym MPZP, należą:

- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska.

Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025. Dokument przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, wśród których wyróżnia włączenie aspektów ekologicznych do polityk sektorowych, a przede wszystkim do energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i turystyki, aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskiem, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowisk, rozwój badań i postęp techniczny oraz ponoszenie odpowiedzialności za szkody w środowisku. Dokument ten dostrzega ważną rolę w ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenu oraz w edukacji ekologicznej i dostępie do informacji.

- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań.

Dokument mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

Dokument określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.

Dokumentami na szczeblu regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym w których zawarte są cele ochrony środowiska jest Aktualizacja „Programu ochrony środowiska dla gminy Komprachcice na lata 2009-2012 z perspektywą 2013-2016”, „Strategia rozwoju woj. opolskiego do 2020r.” Strategia rozwoju woj. opolskiego określa m.in. najważniejsze kierunki rozwoju regionu. Rozwój woj. opolskiego do 2020r. został ukierunkowany m.in. na wysoką jakość środowiska, tworzenie warunków zapewniających zrównoważony rozwój obszarów wiejskich wymagających działań ukierunkowanych na jak najlepsze wykorzystanie zasobów oraz tworzenie atrakcyjnych obszarów do zamieszkiwania, inwestowania i wypoczynku.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem prawa miejscowego, w którym zostały uwzględnione cele ochrony środowiska zawarte w wymienionych wyżej dokumentach. Ma to swoje odzwierciedlenie w zasadach zagospodarowania sformułowanych w projekcie planu i w zawartych tam zasadach ochrony środowiska.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych. Szczególnie ważnym dla ochrony środowiska w Polsce dokumentem jest „Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”, gdzie wyróżnia się aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym jako jedno z działań systemowych. W dokumencie tym wskazuje się m.in. na uwzględnienie w planach

zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W planie miejscowym uwzględnia się te wymagania, co zostało opisane powyżej, a także w poprzednich rozdziałach prognozy.

10. Możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko realizacji ustaleń projektu planu

Ze względu na charakter planowanego przeznaczenia terenów, które są obecnie zagospodarowane, główne elementy środowiska ulegną nieznacznym przekształceniom, które będą widoczne (w stosunku do stanu obecnego) w wyniku realizacji zabudowy mieszkaniowej i/lub usługowej. Pomimo intensywnej zabudowy część terenu pozostanie obszarem aktywnym biologicznie, co zapewniają ustalenia planu.

###

Zmiany w środowisku będą mieć różną intensywność. Ograniczenie i minimalizacja negatywnych skutków jest możliwa pod warunkiem właściwej realizacji ustaleń projektu planu, odpowiednio do możliwości środowiska. W związku z powyższym, jak również z uwagi na zgodność zapisów projektu planu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi i wytycznymi ochrony środowiska wynikającymi zarówno z opracowanych w gminie dokumentów dotyczących stanu środowiska przyrodniczego, jak i przepisów prawa, nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejszy dokument dotyczy zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w gminie Skoroszyce w miejscowości Makowice, ograniczonego do terenu 1M/U. Teren 1M/U obejmuje obszar o pow. 0,27 ha, z powierzchni całego planu obejmującego obszar o powierzchni 129 ha. W związku z nowymi planami inwestycyjnymi dla obiektu dawnej szkoły podstawowej konieczne było dokonanie zmiany ustaleń dla przedmiotowego terenu.

Obszar objęty planem stanowi fragment zabudowany (budynek dawnej szkoły) a także tereny zieleni urządzonej zlokalizowany w centralnej części miejscowości.

Podstawowym celem prognozy jest pełne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych charakterystycznych dla analizowanego obszaru wraz z identyfikacją potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji projektu planu. Dokument ma także na celu ocenę ich natężenia, a także określenie czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym opracowaniu dobro środowiska zarówno przyrodniczego, jak i kulturowego. Prognoza weryfikuje również przyjęte w projekcie planu zapisy w zakresie rozwiązań eliminujących i ograniczających ich negatywne oddziaływanie na środowisko dla zapewnienia utrzymania równowagi przyrodniczej i osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

W poszczególnych rozdziałach niniejszej prognozy określono i oceniono istniejący stan środowiska przyrodniczego wraz z wpływem ustaleń całego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym przedmiotowego terenu

37MN, na poszczególne jego komponenty. Uogólniając stan środowiska przyrodniczego na analizowanym terenie, zarówno pod względem ukształtowania terenu, warunków klimatycznych, gleb, świata roślin i zwierząt oraz biorąc pod uwagę postępującą antropopresję jest dobry.

Zapisy planu uwzględniają wymogi kształtowania krajobrazu oraz istniejące uwarunkowania ekofizjograficzne. Nie oznacza to jednak, że zapisy projektu planu nie będą generować niekorzystnych oddziaływań, związanych zarówno z realizacją (przekształcenia powierzchni ziemi i gleby, emisja hałasu, emisja zanieczyszczeń), jak i późniejszą eksploatacją poszczególnych inwestycji, jednak w zakresie ochrony środowiska i przyrody minimalizują potencjalne niekorzystne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego.

Przejęto że teren 1M/U będzie miał neutralne, bądź potencjalnie niebezpieczne oddziaływanie na środowisko. Zapisy MPZP kompensują potencjalnie negatywny wpływ realizacji ustaleń planu na środowisko poprzez wprowadzenie wskaźników terenów biologicznie czynnych (20%), czy dopuszczalnych wskaźników zabudowy (60%) – wskaźniki te odpowiadają bieżącemu zagospodarowaniu terenu. Ponadto w zmienianym MPZP utrzymano zapisy dotyczące ochrony gleb na etapie inwestycyjnym, czy też konieczności zapewnienia odpowiedniego odprowadzania wód opadowych, tak aby nie dochodziło do potencjalnie niebezpiecznego zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

Niniejsza prognoza gwarantuje, że zapisy MPZP zapewniają ochronę poszczególnych komponentów środowiska, w tym także zdrowia ludzi, zachowując uwarunkowania ekofizjograficzne przedmiotowego terenu. Prognozę opracowano zgodnie z aktualnie obowiązującymi wymaganiami zapisanymi w ustawie *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Załącznik

Jarosław Osiadacz, dr inż.

ul. Na Polance 12d/5

51-109 Wrocław

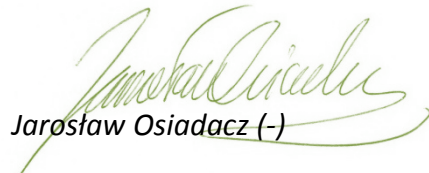
OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany, Jarosław Osiadacz, oświadczam iż:

- Ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie na kierunku nauk technicznych z dyscypliny biotechnologia (1993, Wydział Podstawowych Problemów Techniki, Politechnika Wrocławska);
- Ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, studia doktoranckie w specjalności chemia organiczna (1998, Wydział Chemiczny, Politechnika Wrocławska);
- Posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (od 2009 r.);
- Brałem udział w przygotowaniu więcej niż 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (ponad 100 Raportów).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Wrocław, 2024-09-12

Jarosław Osiadacz (-)